

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w m.st. Warszawie

RWA-54/7/677/2000/DM

Warszawa, dn. 22 stycznia 2001 r.

DECYZJA Nr RWA – 8/2001

Na podstawie art. 105 § 2 k.p.a., w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu sprawy wszczętej na wniosek spółki „Błaja News” Sp. z o. o. w Łodzi o nakazanie spółce RUCH S.A. w Warszawie zaniechania praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.), polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku kolportażu wydawnictw prasowych poprzez odmowę kolportażu tygodnika „Fakty i Mity”, dyskryminującą wydawcę tego czasopisma, tj. spółkę „Błaja News”, przy braku alternatywnych źródeł kolportażu tytułów prasowych - **umarza się** postępowanie administracyjne.

UZASADNIENIE

W dniu 3 lipca 2000 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął wniosek spółki „Błaja News” Sp. z o. o. w Łodzi - wydawcy tygodnika „Fakty i Mity” (zwanej dalej: Wydawnictwem) o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie nakazania spółce RUCH S.A. w Warszawie (zwanej dalej: RUCH S.A.) zaniechania praktyki monopolistycznej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku kolportażu wydawnictw prasowych poprzez odmowę kolportażu tygodnika „Fakty i Mity”, dyskryminującą wydawcę tego czasopisma, co narusza art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów - Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm. (zwanej dalej: ustawą antymonopolową).

W uzasadnieniu wniosku Wydawnictwo podniosło, iż RUCH S.A. jest największym dystrybutorem wydawnictw prasowych w Polsce i dostarcza prasę do ponad 32 000 punktów sprzedaży detalicznej i ponad 80 000 prenumeratorów. RUCH S.A. nadal kontroluje ok. 60% krajowego rynku dystrybucji prasy.

W tych warunkach nie budzi wątpliwości fakt, że odmowa przez RUCH S.A. kolportażu jakiegokolwiek tytułu praktycznie uniemożliwia jego rozpowszechnienie na terytorium Polski. Tymczasem RUCH S.A. pismem z dnia 23 maja 2000 r. odmówił przedłużenia z Wydawnictwem umowy na kolportaż tygodnika „Fakty i Mity” zawartej dnia 25 lutego 2000 r., argumentując odmowę niską sprzedawalnością pisma, a co za tym idzie brakiem rentowności dla dystrybutora. Mimo kolejnego pisma Wydawnictwa z dnia 29 maja 2000 r., RUCH S.A. nie podjął dalszych negocjacji w tej sprawie.

Zdaniem Wydawnictwa argumentacja podnoszona przez RUCH S.A., która miałyby rzekomo uzasadnić odmowę kolportażu tygodnika „Fakty i Mity” – niską sprzedawalność pisma, brak rentowności dla dystrybutora – jest wysoce wątpliwa. Wynika to z faktu dystrybuowania przez RUCH S.A. tytułów, które wykazują bardzo niskie wskaźniki sprzedaży, i których dystrybucja jest dla niego dużo bardziej nierentowna, niż tygodnika „Fakty i Mity”. Przeciwno zasadności argumentacji podnoszonej przez RUCH S.A. świadczy również fakt, że inni kolporterzy (m.in. Kolporter, Inmedio, Rolkon), zajmujący się dystrybucją „Faktów i Mitów”, nie występowali do Wydawnictwa o zmianę warunków umowy na kolportaż przedmiotowego tytułu z powodu nierentowności dystrybucji, jak również żaden z nich nie odmówił zajmowania się dystrybucją „Faktów i Mitów”.

Wydawnictwo stwierdziło, iż odmowa zawarcia umowy dotyczącej dalszej dystrybucji tygodnika „Fakty i Mity” stanowi naruszenie art. 5 ust 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie przez przedsiębiorcę posiadającego pozycję dominującą na danym rynku praktyk monopolistycznych polegających na odmowie sprzedaży lub skupu towarów, dyskryminujących niektórych przedsiębiorców przy braku alternatywnych źródeł zaopatrzenia lub zbytu.

Podkreśliło jednocześnie, iż w niniejszej sprawie po stronie RUCH S.A. nie występowały obiektywne przyczyny uzasadniające odmowę zawarcia umowy z Wydawnictwem, takie jak np. odmowa wywiązywania się ze słusznych zobowiązań wzajemnych lub z powodu niewyłącalności.

Pismem z dnia 24 lipca 2000 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w m.st. Warszawie (zwany dalej: organem antymonopolowym) zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie nakazania RUCH S.A. praktyki monopolistycznej, określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, RUCH S.A. wniósł o nie stwierdzenie stosowania zarzucanej mu praktyki monopolistycznej.

RUCH S.A. podniósł, iż warunkiem uznania określonego zachowania za przejaw praktyki monopolistycznej jest szeroko rozumiana bezprawność naruszająca określone reguły postępowania, w szczególności zaś wynikające z obowiązujących przepisów prawa. Dla stwierdzenia praktyki określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej niezbędne jest wykazanie dyskryminacji Wydawnictwa przez RUCH S.A. Przy ocenie tej kwestii należy brać pod uwagę całokształt otoczenia w jakim działa dany podmiot gospodarczy i kierować się zasadą racjonalnego postępowania kontrahenta podmiotu dominującego. Świadome dopasowywanie do zmieniających się wymagań rynku, normalna reakcja rynkowa nie jest praktyką monopolistyczną. RUCH S.A. traktuje swoich kontrahentów w sposób równoprawny.

Negocjacje między stronami prowadzące do zawarcia umowy prowadzone były w warunkach odpowiadających normalnej, rynkowej konkurencji i sytuacji kontrahenta. Nie było presji podmiotu silniejszego.

RUCH S.A. zwrócił uwagę, iż umowa o kolportaż tygodnika „Fakty i Mity” została zawarta na czas określony. W okresie obowiązywania umowy RUCH S.A. analizuje wykonywanie umowy i bada wszelkie aspekty kolportażu. Odmowa zawarcia kolejnej umowy z Wydawnictwem nie miała charakteru dyskryminującego i nie była przejawem nadużycia siły rynkowej. Ma on prawo odmowy przyjęcia do kolportażu konkretnego tytułu prasowego. Trudny bowiem do zaakceptowania w warunkach gospodarki rynkowej i naruszający zasadę swobody umów (art. 535¹ k.c.) jest przymus zawierania przez podmiot gospodarczy umów z innymi podmiotami gospodarczymi.

Efekty ekonomiczne „Faktów i Mitów” były obserwowane i analizowane przez trzy miesiące. O nie podpisaniu nowej umowy przesądziły wyłącznie względy finansowe – sprzedaż na poziomie 100% i niskie nakłady.

RUCH podkreślił ponadto, iż w jego opinii, w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki przewidziane w art. 6 ustawy antymonopolowej, uzasadniające zastosowanie „klauzuli rozsądku”. W istniejącym stanie faktycznym nie występuje zagrożenie interesu publicznoprawnego, jaki ta praktyka ze sobą niesie, a nawet zachodzi niezbędność praktyki monopolistycznej w świetle powołanego art. 6 ustawy antymonopolowej, rozumianej jako racjonalność postępowania przy uwzględnieniu interesu podmiotu stosującego tę praktykę i szerszego kontekstu społeczno – gospodarczego.

Pismem z dnia 27 października 2000 r. Wydawnictwo poinformowało organ antymonopolowy o podjęciu rozmów ugodowych, a w dniu 5 grudnia 2000 r. RUCH S.A. zawiadomił organ antymonopolowy o podpisaniu z Wydawnictwem ugody odnośnie kolportażu tygodnika „Fakty i Mity”.

W związku z powyższym faktem Wydawnictwo wniosło, pismem z dnia 18 grudnia 2000 r., o umorzenie postępowania w sprawie stosowania przez RUCH S.A. praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej. Wydawnictwo wskazało, iż w wyniku negocjacji została zawarta umowa, której postanowienia uczyniły, wszczęte przez organ antymonopolowy, postępowanie bezprzedmiotowym.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 105 § 2 k.p.a. organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony, oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.

Umorzenie postępowania na mocy art. 105 § 2 k.p.a. nie różni się w skutkach prawnych od umorzenia obligatoryjnego z art. 105 § 1 k.p.a., zgodnie z którym organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe. W obu tych przypadkach ma miejsce bezprzedmiotowość postępowania.

Przepis art. 105 § 2 k.p.a. odnosi się do sytuacji, w której strona postępowania odstępuje od żądania rozstrzygnięcia decyzją o istocie sprawy, dotyczącej jej interesu prawnego lub obowiązku. Nie oznacza to, że ten interes prawny lub obowiązek przestaje istnieć, ale dla strony traci doniosłość prawną rozstrzygnięcie o nich w decyzji administracyjnej, a więc jest to względna bezprzedmiotowość postępowania, bo odnoszona do treści żądania strony, które było podstawą wszczęcia postępowania (por. B. Adamiak, J. Borkowski „Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz” Wydawnictwo C.H. BECK Warszawa 1996 r. str. 465).

Art. 105 § 2 k.p.a. dopuszcza zatem umorzenie postępowania jeżeli łącznie istnieć będą następujące przesłanki: [1] postępowanie zostało wszczęte na wniosek strony, [2] wniosek o umorzenie postępowania wnosi ta strona, która żądała wszczęcia postępowania, [3] inne strony postępowania nie zgłaszając sprzeciwu, [4] umorzenie postępowania nie narusza interesu społecznego.

Postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte na wniosek Wydawnictwa, które pismem z dnia 18 grudnia 2000 r., wniosło o umorzenie prowadzonego postępowania administracyjnego.

RUCH S.A. potwierdził fakt zawarcia przedmiotowej ugody, tym samym nie zgłosił sprzeciwu, co do umorzenia niniejszego postępowania.

Organ antymonopolowy dokonał analizy przedmiotowego wniosku i stwierdził, iż umorzenie niniejszego postępowania w żaden sposób nie narusza interesu społecznego.

Zatem wobec łącznego spełnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek organ antymonopolowy umarza przedmiotowe postępowanie.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem niniejszej Delegatury.

Otrzymują:

Pan Jerzy Ciesielski
Pełnomocnik RUCH S.A.
Kancelaria Adwokacka
ul. Piotrkowska 61
90-417 Łódź

Pan Marek Tadeusiak
Pełnomocnik „BŁAJA News” Sp. z o. o.
Kancelaria Adwokacka
Prawa Konkurencji
ul. Żurawia 7/9
91-455 Łódź

D Y R E K T O R
Delegatury w m. st. Warszawie
(H. Król)
Grzegorz Król